

LOPPIAINEN 6.1.2019

Evankeliumi Matt. 2: 1 – 12

Kun Jeesus oli syntynyt Juudean Betlehemissä kuningas Herodeksen aikana, Jerusalemiin tuli idästä tietäjiä. He kysyivät: "Missä se juutalaisten kuningas on, joka nyt on syntynyt? Me näimme hänen tähtensä nousevan taivaalle ja tulimme osoittamaan hänelle kunnioitustamme." Kuullessaan tästä kuningas Herodes pelästyi, ja hänen kanssaan koko Jerusalem. Hän kutsui koolle kansan ylipapit ja lainopettajat ja tiedusteli heiltä, missä messiaan oli määrä syntyä. "Juudean Betlehemissä", he vastasivat, "sillä näin on ilmoitettu profeetan kirjassa:

*- Sinä, Juudan Betlehem,
et ole suinkaan vähäisin heimosi valtiaista,
sillä sinusta lähtee hallitsija,
joka on kaitseva kansaani Israelia."*

Silloin Herodes kutsui salaa tietäjät luokseen ja otti heiltä juurta jaksain selville, milloin tähti oli tullut näkyviin. Sitten hän lähetti heidät Betlehemiin. "Menkää sinne", hän sanoi, "ja ottakaa asiasta tarkka selko. Kun löydätte lapsen, niin ilmoittakaa minulle, jotta minäkin voisin tulla kumartamaan häntä." Kuninkaan sanat kuultuaan tietäjät lähtivät matkaan, ja tähti, jonka he olivat nähneet nousevan taivaalle, kulki heidän edellään. Kun tähti tuli sen paikan yläpuolelle, missä lapsi oli, se pysähtyi siihen. Miehet näkivät tähden, ja heidät valtasi suuri ilo. He menivät taloon ja näkivät lapsen ja hänen äitinsä Marian. Silloin he maahan heittäytyen kumarsivat lasta, avasivat arkkunsa ja antoivat hänelle kalliita lahjoja: kultaa, suitsuketta ja mirhaa.

Unessa Jumala varoitti tietäjiä palaamasta Herodeksen luo, ja niin he menivät toista tietä takaisin omaan maahansa.

Saarna

Keitä Idän tietäjät oikein olivat? Todennäköisesti he olivat babylonialaisia astrologeja, jotka tutkivat tähtiä ja tulkitsivat unia. Mahdollisesti he olivat jonkinlaisia pappeja, jotka tunnettiin yliluonnollista tiedoista ja noituuden harjoittamisesta. Kaikesta päätellen he nauttivat ihmisten arvostusta, koska jopa kuningas kutsui heidät luokseen.

On mahdollista, että Idän tietäjät olivat kuulleet Babyloniaan karkotetuilta juutalaisilta tulevasta Messiaasta ja hänen tuloonsa liittyvistä merkeistä. Kun taivaalle sitten syttyi erikoinen tähti, nämä vierasuskoiset tietäjät ymmärsivät Messiaan syntyneen ja yllättäen juuri he lähtivät liikkeelle.

Idän tietäjät aavistivat jotain Jumalan johduksesta. Heillä oli varma luottamus siihen, että seuraamalla tähteä, he löytävät syntyneen juutalaisten kuninkaan. Luottamus lähetti heidät pitkälle ja vaikealle matkalle kohti päämäärää. He löysivät Jeesuksen, joka on jokaisen ihmisen ja jokaisen kansan valo. Heidät valtasi suuri ilo.

Vaativuudessa seimessä makaava lapsi sai Idän tietäjät polvilleen. Ulkoiset puitteet eivät vastanneet kuninkaan oloja ja silti Idän tietäjät uskoivat tulleensa aivan oikeaan paikkaan. Tähti oli heidät juuri siihen johtanut. He kumartuivat avuttoman vastasyntyneen äärelle, nöyryivät kohtaamaan suuruutta, jota ihmisviisaudella ei voi selittää tai taikuudella ja astrologialla hallita.

Jeesus-lapsen viattomuus ja suojattomuus oli jopa maallista vallankäyttöä mahtavampaa. Idän tietäjät eivät suostuneet kuningas Herodeksen itsekkääseen juonitteluun, vaan kuuntelivat ennemmin Jumalan ääntä. Jeesuksen kohtaaminen antoi heille rohkeuden toimia Jumalan tahdon mukaan, vaikka se merkitsi asettumista maallista, vääristynyttä valtaa vastaan.

Idän tietäjät ovat esimerkkinä luottamuksesta Jumalan johdukseen ja varjelukseen elämässä. Aivan liian usein pidämme Jumalan huolenpitoa itsestään selvänä emmekä muista kiittää siitä. Tai kuljemme niin huolten sumentamana, että emme näe Jumalan hyvyttä elämässämme. Jokainen uusi aamu on kiitoksen aihe. Sovittu riita, ruuhkassa löydetty parkkipaikka, pohjaan palamaton ruoka, oikea lääke sairauteen, opiskelu- tai työpaikka, uuden kodin löytäminen, yhdessä jaettu suru, kaikki elämässä kertoo Jumalan varjeluksesta. Uskallammeko Idän tietäjien tavoin heittäytyä luottamaan, että Jumala johdattaa elämäämme parhaalla mahdollisella tavalla? Silloin ei tarvitsisi murehtia ja pelätä turhaan.

Idän tietäjät seurasivat tähteä kohti päämäärää, maailman valoksi syntynyttä Vapahtajaa. Meitä kuljettaa Jeesuksen luo Raamatun sana. Sen valossa Jumala itse rohkaisee ja lohduttaa, ohjaa ja opastaa noudattamaan Jumalan tahtoa, näyttää tietä. Samalla Raamatun sana kutsuu jakamaan valoa, heijastamaan Jumalan rakkautta ympärille. Katsomaan lähimmäistä lempeästi. Toimimaan yhteiseksi parhaaksi. Sanoin ja teoin kertomaan siitä, minkä ilon itse on saanut löytää.

Sillä todellista elämäniloa tämä maailma kaipaa. Idän tietäjien kohtaaminen Herodeksen kanssa muistuttaa julmalla tavalla siitä, että valhe, oman edun tavoittelu ja pahuus eivät ole kadonneet minnekään. Välillä ne piiloutuvat ovelasti yleisen hyödyn

ja kaikkien edun taakse. Väkivalloin tavoitellaan oikeutta. Pieni ja heikko jätetään vallan väärinkäyttäjien jalkoihin. Ei ole helppoa erottaa oikeaa väärästä, totuutta valheesta, yhteistä hyvää itsekeskeisyydestä. Koko maailmaan tarvitaan Jeesuksen valoa poistamaan pahuuden pimeää.

Niin kauan kuin ihminen luulee olevansa kaiken keskipiste ja että kaikki pyörii hänen ympärillään, valo ei pääse murtamaan pimeyttä. Tarvitaan Idän tietäjien heittäytymistä polvilleen Jeesus-lapsen ääreen. Tarvitaan, että ihminen ymmärtää nöyrtyä Jumalan edessä. Tarvitaan, että ihminen tunnustaa tarvitsevansa Jumalaa. Silloin Jumalan rakkaus pääsee murtamaan ihmisen sisimmässä olevaa pimeää, ihminen alkaa heijastaa Jeesuksen valoa ja valo laajenee.

Idän tietäjät kumartuivat Jeesus-lapsen eteen ja toivat hänelle lahjaksi kalleinta ja arvokkainta, mitä heillä oli: kultaa, suitsuketta ja mirhaa. Niitä minulla ei ole antaa. Silti haluan kumartua Jeesuksen luo, antaa hänelle elämäni ja rukoilla kalleinta ja arvokkainta mitä tiedän: uskoa, toivoa ja rakkautta.

”Rakas Jeesus, Vapahtajamme.
Sinun seimesi ääreen tulivat
idän tietäjät lahjoineen,
sillä Jumalan tähti johdatti heitä.
Myös me tulemme valosi kutsumina
- tulemme pimeästä,
tyhjin käsin ja köyhinä.
Ojennamme kätemme sinua kohti
ja pyydämme:
Sytytä sisimpäämme taivaasta tuomasi valo.
Kosketa meitä
ja lähetä meidät maailmaan
jakamaan rakkautesi lahjoja.
Aamen.”

(Kirkkokäsikirja)